

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon +45 7221 8800
info@trafikstyrelsen.dk
www.trafikstyrelsen.dk

Notat

Dato: 08-11-2024

Sagsnr.: 2021-035223

Dokumentnr.: 3075484

Sagsbehandler: LOMA

Høringsnotat

Bekendtgørelse for Færøerne om udvidet baggrundskontrol og sikkerhedsgodkendelse af personer, som har funktioner inden for luftfartssikkerhed (security)

1. Indledning

Trafikstyrelsen har den 8. juli 2024 sendt udkast til bekendtgørelse for Færøerne om udvidet baggrundskontrol og sikkerhedsgodkendelse af personer, som har funktioner inden for luftfartssikkerhed (security) i høring hos de i bilag 1 nævnte høringsparter. Udkastet til bekendtgørelsen har fra den 5. august 2024 også været offentliggjort på Høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 14. august 2024.

Følgende organisation har meddelt, at de ikke har bemærkninger: Naviair.

Justitsministeriet har i forbindelse med den offentlige høring oplyst, at hvis der måtte være et ønske om, at Justitsministeriet forholder sig til bestemte spørgsmål i relation til udkastet, bedes Trafikstyrelsen oplyse dette. Trafikstyrelsen har ikke fulgt op på dette, da Justitsministeriets fagkontor allerede har haft bekendtgørelsen i høring og godkendt denne forud for den offentlige høring.

Trafikstyrelsen har herudover modtaget høringssvar fra Datatilsynet, Færøernes Landsstyre og Vagar Lufthavn.

I det følgende refereres og kommenteres hovedindholdet i de modtagne høringssvar opdelt efter relevante emner. Trafikstyrelsens kommentarer til de enkelte emner følger efter i kursiv.

2. Frekvens for gentagelse af udvidet baggrundskontrol

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre har anført, at kravet om gentagelse af udvidet baggrundskontrol med jævne mellemrum, som ikke overstiger 12 måneder, medfører, at Vagar Lufthavn pålægges en langt større administrativ byrde i forhold til de danske lufthavne, og at der er tale om forskelsbehandling. Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre har til støtte herfor anført, at kontrol af straffe- og efterretningsoplysninger i Danmark udføres hvert 5. år, og henvist til NASP punkt 1.2.3.2.

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre har i forlængelse heraf foreslået, at ansatte får lov til at udføre arbejde i lufthavnen, selvom den seneste baggrundskontrol er gennemført for mere end 12 måneder siden. Denne mulighed er tiltænkt ansatte, hvis ansøgning om fornyet baggrundskontrol er under sagsbehandling, og er tiltænkt at gælde frem til, at der administrativt er skabt mulighed for, at politiet kan administrere udvidet baggrundskontrol på en fælles platform med ens sagsbehandling for alle lufthavne i Rigsfællesskabet.

Kommentar:

Trafikstyrelsen bemærker, at reglerne om baggrundskontrol følger af EU-regler for lufthavne med One-Stop-Security godkendelse.

Ifølge EU-reglerne skal personer, der skal have et lufthavns-id-kort, have gennemgået en udvidet baggrundskontrol. Den udvidede baggrundskontrol omfatter ud over de hidtil gældende krav om kontrol af ID, beskæftigelses- og uddannelsesoplysninger samt strafferegistre også kontrol af efterretningsoplysninger. Det bemærkes, at de personer, der er underlagt krav om sikkerhedsgodkendelse, ikke også skal gennemgå den udvidede baggrundskontrol, jf. endvidere kommentarer i afsnittet om baggrundskontrol versus sikkerhedsgodkendelse.

I EU-reguleringen er det overladt til medlemsstaterne at beslutte, om den udvidede baggrundskontrol enten skal gennemføres løbende eller gentages med jævne mellemrum, som ikke overstiger 12 måneder. I Danmark gennemføres kontrollen af straffe- og efterretningsoplysninger kontinuerligt. Rigspolitiet har oplyst, at en kontinuerlig overvågning af personer bosiddende på Færøerne ikke er mulig i samme omfang som efter den danske bekendtgørelse. Derfor skal den udvidede baggrundskontrol i henhold til EU-reglerne gentages med jævne mellemrum, der ikke overstiger 12 måneder. Da gentagelse således skal ske inden for 12 måneder, er der ikke mulighed for, at personer, hvis ansøgning om godkendelse af fornyet udvidet baggrundskontrol er under sagsbehandling, kan fortsætte deres arbejde, som kræver baggrundskontrol, i mere end 12 måneder.

Rigspolitiet har indhentet bidrag fra Midt og Vestjyllands Politi, Politiets Administrative Center (MVJYLPAC) om baggrunden for, at det ikke systemteknisk er muligt at foretage en kontinuerlig overvågning af personer bosiddende på Færøerne. Rigspolitiet kan på baggrund heraf oplyse, at:

”Den kontinuerlige overvågning ved udvidet baggrundskontrol foregår ved både automatiseret og manuel overvågning af oplysninger i politiets systemer, herunder Det Centrale Kriminalregister (KR) og QlikView. Fælles for dem er, at de foretages kontinuerligt og ikke kun hvert eller hvert 5. år.

KR-overvågningen foregår på den måde, at systemet kontinuerligt overvåger personer, der er tilknyttet Rettighedsregisteret i KR og vil give udslag, når der til-

kommer en sigtelse (ud fra en liste over foruddefinerede gerningskoder) på en sådan person. Personen vil herefter blive genvurderet i forhold til den udvidede baggrundskontrol.

Eftersom der for sigtelser på Færøerne ikke sker opdatering i KR på sigtelsestidspunktet, vil det derved ikke være muligt at lave samme overvågning som efter den danske bekendtgørelse.

For så vidt angår overvågningen via QlickView kan Rigspolitiet oplyse, at QlickView baserer sig på data trukket fra Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS). POLSAS er på nuværende tidspunkt ikke implementeret på Færøerne. Da QlickView ikke kan trække data fra det færøske sagsbehandlersystem Niflheimr, vil det derfor ikke være muligt, at lave et lignende udtræk for personer omfattet af den færøske bekendtgørelse

Rigspolitiet har således ikke de systemtekniske forudsætninger for at kunne foretage en kontinuerlig overvågning af personer bosiddende på Færøerne på nuværende tidspunkt.”

For så vidt angår anbringendet om, at kontrollen af straffe- og efterretningsoplysninger i Danmark udføres hvert 5. år, påpeger Trafikstyrelsen, at der er tale om en misforståelse. I medfør af punkt 1.2.3.2. i bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1998 af 5. november 2015 om detaljerede foranstaltninger til gennemførelse af de fælles grundlæggende normer for luftfartssikkerhed, må selve besætnings- og lufthavns-id-kortet udstedes for en periode på højst fem år. Reglerne vedrører alene gyldighedsperioden for ID-kortene, og de gælder også for Færøerne. Dertil kommer, at det er en forudsætning for udstedelse af ID-kortene, at pågældende har gennemgået en udvidet baggrundskontrol med et tilfredsstillende resultat, og ID-kortene skal deaktiveres eller inddrages øjeblikkeligt, hvis resultatet af den udvidede baggrundskontrol ikke er tilfredsstillende.

Trafikstyrelsen bemærker endelig, at gennemførelse af EU-reglerne er en forudsætning for One-Stop-Security godkendelse af Vagar Lufthavn, og at Trafikstyrelsen er indstillet på at indføre løbende baggrundskontrol, når politiets systemer understøtter dette.

De nævnte bemærkninger giver herefter ikke Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

3. Ansøgningsprocedure

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre anfører, at en yderligere konsekvens af, at der i dag ikke er en fælles platform hos politiet, der danner grundlag for sagsbehandlingen af ansøgninger, er, at ansøgningsprocessen og arbejdsgangen for Vager Lufthavn og virksomhederne på Færøerne adskiller sig i forhold til ansøgningsprocessen og arbejdsgangen for de danske lufthavne og virksomheder. I forlængelse heraf oplyser Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre, at der i Danmark skal ansøges digitalt på MVJYLPAC's hjemmeside, hvorimod der på Færøerne skal anvendes en ansøgningsblanket og samtykkeblanket, der hentes på hjemmesiden hos Føroya Politi, som herefter skal sendes til MVJYLPAC. Der anvendes ikke MitID m.v., og det er endnu ikke afklaret, hvilket postsystem der er muligt.

Kommentar:

Trafikstyrelsen bemærker, at forholdet hører under Rigspolitiets ressortområde.

Rigspolitiet har indhentet bidrag fra Midt og Vestjyllands Politi, Politiets Administrative Center (MVJYLPAC) om ansøgningsprocessen. MVJYLPAC har oplyst følgende, som Rigspolitiet kan henholde sig til i sin helhed:

”Det er MVJYLPACs forventning, at ansøgningsprocessen vil foregå ved anvendelse af politi.dk med et link til e-rekruttering. Her vil der være mulighed for upload af ansøgningsblanket (en pdf-fil som er i proces), samtykkeerklæring, og eventuelt legitimationsoplysninger.

MVJYLPAC vil herefter dagligt tilgå e-rekruttering for håndtering af modtagne ansøgninger og sørge for oprettelse og sagsbehandling.

Kommunikationen retur til Færøerne vil foregå med almindelig post, dvs. både godkendelser, mangelbreve, betingede afgørelser osv.

MVJYLPAC ser ikke umiddelbart andre alternativer til ansøgningsprocessen, ud over at også fremsendelse af ansøgningen foregår ved, at pdf printes og sendes med almindelig post til MVJYLPAC. Det er tidligere afklaret, at en digital løsning med anvendelse af eksempelvis MitID, som i Danmark, ikke er mulig.

Som følge af seneste udmelding i mail af 12. september 2024 fra Vagar Lufthavn til MVJYLPAC omkring CVR/CPR-numre og MitID, er det imidlertid vores vurdering, at det vil være muligt for Færøerne at bruge den eksisterende digitale blanket (som forholdsvis nemt kan tilrettes til også at omfatte Færøerne), men under forudsætning af, at ansøger har et CVR-nummer, og at personen, der skal udvidet baggrundskontrolleres, har et CPRnummer, og at begge har MitID.

Det vil være muligt for MVJYLPAC at håndtere begge løsninger samtidig, således at såvel blanketløsningen som e-rekruttering kan anvendes ved ansøgning.”

De nævnte bemærkninger giver herefter ikke Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

4. Udvidet baggrundskontrol versus sikkerhedsgodkendelse

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre anfører, at udformningen af bekendtgørelsesudkastets § 17, stk. 5, indebærer, at de personer, der skal sikkerhedsgodkendes, desuden skal baggrundskontrolleres hvad angår strafferegister- og efterretningsinformationer.

Det anføres i forlængelse heraf, at sagsbehandlingstiden for en sikkerhedsgodkendelse kan være meget lang, hvorimod sagsbehandlingstiden for udvidet adgangskontrol er mere forudsigelig. En nyansat medarbejder kan forholdsvis hurtigt komme igennem en udvidet baggrundskontrol og få et ID-kort, som giver vedkommende mulighed for at komme ind på air-side og udføre arbejdsopgaver inden for en overskuelig tid.

Hvis der for en nyansat medarbejder ikke både kan ansøges om udvidet baggrundskontrol og sikkerhedsgodkendelse samtidig, vil konsekvensen være, at den nyansatte medarbejder ikke på en forholdsvis kort tid kan komme igennem en udvidet baggrundskontrol og få et ID-kort og mulighed for at komme ind på air-side og udføre arbejdsopgaver ind til, at sikkerhedsgodkendelsen foreligger.

Kommentar:

Trafikstyrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastets § 17, stk. 5, rettelig skal forstås således, at de personer, der er underlagt krav om sikkerhedsgodkendelse, ikke også skal gennemgå den udvidede baggrundskontrol for så vidt angår kontrol af straffe- og efterretningsoplysninger. ID- og CV-kontrollen skal dog foretages årligt for alle.

Bestemmelsen hindrer ikke, at en person indledningsvist baggrundskontrolleres i henhold til bekendtgørelsen og derefter udfører arbejdsopgaver, der alene kræver baggrundskontrol, hvorefter der sideløbende ansøges om sikkerhedsgodkendelse af personen, så denne kan overgå til at deltage i den undervisning og udføre de opgaver, der kræver sikkerhedsgodkendelse, når sikkerhedsgodkendelsen foreligger. Arbejdsgiveren skal dog være opmærksom på at afmelde personen over for MVJYLPAC, når sikkerhedsgodkendelsen foreligger.

Trafikstyrelsen bemærker, at sagsbehandlingstiden for sikkerhedsgodkendelser hører under Færøernes Landsstyre og PET.

De nævnte bemærkninger giver herefter ikke Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

5. Arbejdsgivers kontaktperson for sikkerhedsgodkendelser

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre har opfordret til, at bekendtgørelsens § 19, stk. 1, giver mulighed for, at arbejdsgiver kan udpege mere end en kontaktperson eller mulighed for en suppleant, hvormed funktionen ikke bliver direkte afhængig af én person, da det kan give udfordringer, såfremt den udpegede person stopper i stillingen, sygemeldes eller lignende.

Kommentar:

Trafikstyrelsen bemærker, at forholdet hører under Færøernes Landsstyre.

Færøernes Landsstyre har i forlængelse af høringssvaret foreslået, at § 19, stk. 1, udfærdiges således:

”§ 19. Arbejdsgiveren til personer, der skal sikkerhedsgodkendes i henhold til § 17, stk. 1 eller 2, skal udpege en eller flere kontaktpersoner for sikkerhedsgodkendelser og give Færøernes Landsstyre meddelelse herom. Kontaktpersonen kan være identisk med sikkerhedschefen eller den sikkerhedsansvarlige.”

Trafikstyrelsen imødekommer bemærkningen og ændrer bekendtgørelsesudkastet i overensstemmelse med forslaget fra Færøernes Landsstyre.

6. Vejledning

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre anfører, at der inden bekendtgørelsen træder i kraft er behov for en ”Vejledning i baggrundskontrol og sikkerhedsgodkendelse for Færøerne” på lige fod med de vejledninger, som Trafikstyrelsen har lavet for Danmark og for Grønland.

Kommentar:

Trafikstyrelsen bekræfter, at en sådan vejledning er under udarbejdelse. Trafikstyrelsen forventer, at den snarest vil blive gjort tilgængelig.

7. BL 3-15

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre anfører, at "BL 3-15 Bestemmelser om forebyggelse af forbrydelser mod luftfartens sikkerhed (Security) Udgave 2, 1. juni 1994" er ikke opdateret i 30 år og på mange måder er ude af trit med bestemmelserne i NASP, foreliggende udkast til bekendtgørelse om udvidet baggrundskontrol og anden lovgivning som security forhold, hvorfor det anbefales, at reglerne enten ophæves eller ajourføres.

Kommentar:

Trafikstyrelsen er opmærksom på, at reglerne på flere punkter er forældede. De inspektører, der fører tilsyn med securityreguleringen, inspicerer alene for overholdelse af reglerne i NASP. Da Færøerne har tilkendegivet ønske om at hjemtage ansvaret for securityreguleringen, er processen med enten at ophæve eller at opdatere BL 3-15 ind til videre sat på hold. Hvis området ikke hjemtages, genoptager Trafikstyrelsen processen med enten at ophæve eller at opdatere BL 3-15.

De nævnte bemærkninger giver herefter ikke Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

8. Databeskyttelsesretlige regler

Datatilsynet bemærker, at bekendtgørelsesudkastets § 3 – samt andre bestemmelser i udkastet, der indebærer behandling af personoplysninger i forbindelse med kontroller og godkendelser – forudsættes gennemført i overensstemmelse med de for de enkelte myndigheder og private aktørers gældende databeskyttelsesretlige regler.

Det betyder bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede samt være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles.

Kommentar:

Trafikstyrelsen noterer sig bemærkningerne, som ikke giver Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

9. Tidsplan og sagsbehandlingstid

Vagar Lufthavn og Færøernes Landsstyre anfører, at høringsfristen og de foreslåede datoer for henholdsvis bekendtgørelsens ikrafttræden og for udløb af overgangsperioden for fornyelse af eksisterende baggrundskontroller er urealistiske i forhold til den tekniske og administrative forberedelse og implementering, herunder i forhold til fornyelse af de eksisterende ID-kort.

Det foreslås at rykke tidsfristerne, som minimum til nedenstående datoer, og om muligt endnu længere:

1. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2024 eller senere.
2. Gyldighedsperioden for eksisterende baggrundskontroller fastsættes til den 15. december 2024 eller senere.

Disse datoer giver omend en presset implementeringstid, så en lidt mere realistisk mulighed for at komme igennem forberedelserne og implementeringen, herunder

- a. alle de uafklarede forhold omkring grænsesnippet til politiet, dets arbejdsgange, blanketter/data, krav til forsendelser/post samt test af løsninger,
- b. konvertering af ca. 500 ID-kort til udvidet baggrundskontrol, hvilket kan få en lang sagsbehandlingstid, og
- c. tilpasning af procedurer, formularer, aftaler m.v.

Kommentar:

Trafikstyrelsen er opmærksom på, at høringsperiode over sommeren var uhensigtsmæssig. Årsagen var hensynet til hurtigst muligt at bringe reglerne for Færøerne i overensstemmelse med EU-reglerne med henblik på Vagar Lufthavns opretholdelse af OSS-godkendelsen. Efter Vagar Lufthavns anmodning om udsat høringsfrist, satte Trafikstyrelsen den videre sagsbehandling i bero og afventede lufthavnens høringssvar.

Bekendtgørelsen vil træde i kraft for Færøerne den 11. november 2024, og overgangsperioden vil udløbe den 20. december 2024.

Trafikstyrelsen bemærker, at de eksisterende ID-kort ikke nødvendigvis behøver at blive udskiftet fysisk, da selve besætnings- og lufthavns-id-kortet må udstedes for en periode på højst fem år, jf. endvidere høringsnotatets afsnit 2. Derimod skal ID-kort-indehaveren inden overgangsperiodens udløb have gennemgået den udvidede baggrundskontrol med et tilfredsstillende resultat.

Baggrundskontroller, der er gennemført inden den 11. november 2024, vil fortsat være gyldige, indtil de udløber eller senest indtil den 20. december 2024, alt efter hvilken dato, der kommer først.

Rigspolitiet har indhentet bidrag fra Midt og Vestjyllands Politi, Politiets Administrative Center (MVJYLPAC) om den forventede sagsbehandlingstid. MVJYLPAC har oplyst følgende, som Rigspolitiet kan henholde sig til i sin helhed:

”Det er MVJYLPACs forventning, at de estimerede 500 ansøgninger vil kunne sagsbehandles inden for en måned afhængig af sagernes kompleksitet.

MVJYLPACs nuværende erfaring med sager fra Danmark og Grønland er, at sager, der ved ansøgningen er fuldt oplyste, og hvor pågældende ikke har belastende tilførsler, kan behandles indenfor 14 dage.

Hvis sagen ikke er fuldt oplyst, eller pågældende har belastende tilførsel, vil sagsbehandlingstiden være længere. Hertil bemærkes, at i de tilfælde, hvor MVJYLPAC kan få behov for yderligere bemærkninger fra færøsk politi, eller fra ansøger/personen, der ansøges om, vil kommunikationen foregå ved henholdsvis sikker mail og almindelig brevpост (medmindre ansøger/ borger har e-boks), og sagsbehandlingstiden vil derfor også være afhængig af, hvor hurtigt MVJYLPAC modtager svar fra Færøerne på henvendelsen.”

For så vidt angår bemærkningerne vedrørende ansøgningsprocessen henvises til Rigspolitiets svar refereret i høringsnotatets afsnit 3.

De nævnte bemærkninger giver herefter ikke Trafikstyrelsen anledning til at ændre i bekendtgørelsesudkastet.

10. Øvrige ændringer

Trafikstyrelsen har ud over ovennævnte ændringer foretaget enkelte lovtekniske konsekvensrettelser i bekendtgørelsen i forhold til det udkast, der har været i høring.

Bilag 1

Arktisk Kommando

Brancheforeningen Dansk Luftfart

Datatilsynet

Flyvebranchens personale union - FPU

Forsvarsministeriet

Færøernes Landsstyre ved Rigsombudsmanden for Færøerne

Færøernes Politi

Havarikommissionen

Justitsministeriet

Naviair

Toldstyrelsen

Vagár Lufthavn